

El passat 31 de març el Congrés dels Diputats es va aprovar la Llei de Residus i Sòls Contaminats per a l'Economia Circular que deroga la Llei 22/2011, del 28 de juliol, de Residus i sòls contaminats.

La nostra visió es que aquesta Llei estatal, arriba tard, es decebedora, insuficient i no va més enllà del que contempla i obliga la Directiva 2018/851 i la Directiva SUP i desenvolupa poc les possibilitats que dona la Directiva per a realitzar un canvi en el model de producció i mercat actual que fa que es produeixin les greus externalitats d'efectes ambientals i climàtics, de consum de matèries i impactes a la salut i deixa als estats la implementació de moltes possibilitats per assolir els objectius que marca la Directiva.

La nova Llei de Residus incorpora a l'ordenament jurídic a l'estat la Directiva (UE) 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE de residus.

La Directiva reforça encara més l'aplicació del principi de jerarquia dels residus on defineix de forma més significativa que la incineració amb recuperació d'energia no s'ha de considerar recuperació de residus i que la incineració amb o sense recuperació d'energia es tractament finalista dels residus, marca objectius de recuperació de residus i marca l'obligatorietat de l'ús d'instruments econòmics, que enforteix la prevenció de residus i la responsabilitat ampliada del productor.

La Llei també transposa la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic al medi ambient (Directiva SUP), per la qual cosa adquireix rang legal les mesures de prevenció i la reducció de la contaminació marina de qualsevol tipus, incloses les escombraries marines, que s'havia d'haver transposat el juliol del 2021 i que la Comissió Europea ja ha obert un expedient d'infracció contra l'estat espanyol per no haver aplicat prohibir la comercialització de 10 productes de plàstic d'un sol ús.

La Llei pretén, de forma insuficient l'aplicació per obligació de la Directiva 2018/851, de reforçar el principi de jerarquia en la gestió dels residus i l'obligatorietat de l'ús d'instruments econòmics, i presenta mesures insuficients de prevenció de residus, de reutilització i ampliació insuficient de la responsabilitat estesa del productor del producte (RAP) i limita les competències de la normativa catalana.

Repàs del més significatiu per nosaltres d'aquesta Llei:

- 1. Prevenció contra la generació de residus i**
- 2. Recollida separada i preparació per a la reutilització.**
- 3. Al que fa respecte als residus orgànics:**
- 4. Reducció de l'impacte de productes de plàstic d'un sol ús al medi ambient.**
- 5. Sistema de Dipòsit, Devolució i Retorn d'Envasos (SDDR)**
- 6. Responsabilitat ampliada del productor**
- 7. Fiscalitat verda**
- 8. Principi de proximitat**
- 9. Tractament finalista dels residus**
- 10. Subproducte i fi de condició de residu**
- 11. Sòls contaminats**
- 12. Sistema electrònic d'informació de Residus (eSIR)**
- 13. Resum de les nostres aportacions**

1.- Prevenció contra la generació de residus

Article 8. Jerarquía de residuos.

1.d) otro tipo de valorización, incluida la valorización energética y . No respecta la Directiva 2018/851/CE que no considera la valorització energètica com a valorització de residus.

No obstante, si para conseguir el mejor resultado medioambiental global en determinados flujos de residuos fuera necesario apartarse de dicha jerarquía, se podrá adoptar un orden distinto de prioridades previa justificación por un enfoque de ciclo de vida sobre los impactos de la generación y gestión de esos residuos, teniendo en cuenta los principios generales de precaución y sostenibilidad en el ámbito de la protección medioambiental, la viabilidad técnica y económica, la protección de los recursos, así como el conjunto de impactos medioambientales sobre la salud humana, económicos y sociales, de acuerdo con los artículos 1 y 7.

Aquest articulat comporta un **risc molt important** amb les excepcions que puguin comportar una variació en el compliment de la Jerarquia si es que es justifica per un enfoc diferent d'un ACV i que ho fa viable.

Article 17. Objectius de prevenció de residus

La nova Llei aspira a trencar l'enllaç entre el creixement econòmic i els impactes negatius al medi ambient associats a la generació de residus, per la qual cosa s'aposta en la reducció en pes dels residus generats respecte dels generats:

- a) En 2025, un 13% respecte als generats en 2010.
- b) En 2030, un 15% respecte als generats en 2010.

Aquesta Llei no ha aprofitat les possibilitats i orientacions que la Directiva de residus obre i planteja en els aspectes més determinants de com reduir els residus, el consum de materials i les externalitats com reflecteix al text de la Directiva com per exemple:

“Com a part d'aquestes mesures, els Estats membres han de facilitar models de producció, de negoci i de consum innovadors que redueixin la presència de substàncies perilloses en els materials i productes, fomentin la prolongació de la vida útil dels productes i promoguin la reutilització mitjançant el establiment i el suport de xarxes de reutilització i reparació, com les dirigides per les empreses de l'economia social, els règims de dipòsit, devolució, retorn i de reutilització, i incentivant a que la indústria s'adapti en aquest nou escenari”

“Les administracions promouran que els productors només posin al mercat productes o serveis quan hagin garantit en el seu ecodisseny que han adoptat mesures necessàries per reduir al mínim el seu impacte ambiental”.

Per prevenir la generació de residus, la Llei planteja les següents mesures que podran adoptar les administracions entre les quals destaquem:

- a) **Promoure** i donar suport als models de producció i de consum sostenibles i circulars.
- b) **Fomentar** el disseny, la fabricació i l'ús de productes que siguin eficients en l'ús de recursos, duradors i fiables (també en termes de vida útil i absència d'obsolescència prematura), reparables, reutilitzables i actualitzables.
- c) Identificar los productos que contengan materias primas fundamentales definidas por la Comisión Europea, a fin de prevenir que estas se conviertan en residuos mediante la aplicación de otras medidas contempladas en este apartado.

- d) **Fomentar** la reutilització dels productes i components de productes i la implantació de sistemes que promoguin activitats de reparació, reutilització i actualització, en particular per als aparells elèctrics i electrònics, piles i acumuladors, tèxtils i mobles, envasos i materials i productes de construcció.
- e) Reduir la generació de residus en la producció industrial, en la fabricació, en l'extracció de minerals i en la construcció i la demolició.
- f) Reduir la generació de residus alimentaris en la producció primària, la transformació i la fabricació, en la venda al detall i altres tipus de distribució d'aliments, en restaurants i serveis de menjars, i a les llars.
- g) **Fomentar** la reducció del contingut de substàncies perilloses en materials i productes,
- h) **Promoure i facilitar** la reincorporació a les cadenes de valor de subproductes o de matèries, substàncies o objectes per als quals s'ha declarat la fi de la condició de residu.
- i) **Fomentar** la reducció de la generació de residus a l'àmbit del comerç mitjançant la venda de productes a granel, la venda i l'ús d'envasos o dispositius reutilitzables, entre d'altres.
- j) Prevenció d'envasos d'un sol ús, a més tardar el 1 de gener de 2023, els comerços minoristes de alimentació de superfície igual o major a 400 metres quadrats destinaran al menys el **20% a l'oferta** de productes sense embalatge primari, inclosa la venda a granel o d'envasos reutilitzables.
- k) Tots els establiments d'alimentació que vinguin productes frescos i begudes, o aliments cuinats, deuran **acceptar l'ús de recipients reutilitzables** (bosses, tapers, botelles,..)
- l) Per reduir el consum d'envasos d'un sol ús, que les administracions públiques **fomentin** el consum d'aigua potable a les dependències i altres espais públics, o l'ús d'envasos reutilitzables, entre d'altres, sens perjudici que als centres sanitaris es permeti la comercialització en envasos d'un sol ús.
- m) Que als establiments del sector de l'hostaleria i restauració **s'haurà d'oferir** sempre als consumidors, clients o usuaris dels seus serveis, la possibilitat de consum d'aigua no envasada de manera gratuïta i complementària a l'oferta del mateix establiment .
- n) Queda **prohibida la destrucció o la seva eliminació** mitjançant dipòsit en abocador d'excedents no venuts de productes no peribles com ara tèxtils, joguines o aparells elèctrics, entre d'altres, llevat que aquests productes s'hagin de destruir d'acord amb una altra normativa o per protecció del consumidor i seguretat .
- o) **Fomentar** la reducció del contenido de sustancias peligrosas en materiales y productos de acuerdo con los requisitos legales armonizados a escala de la Unión Europea, evitando, en especial, la presencia de sustancias incluidas en el Anexo XIV del Reglamento REACH o sustancias restringidas recogidas en su Anexo XVII, y de los alteradores endocrinos. Estará **prohibida la utilización** de ftalatos y bisfenol A en envases.
- p) Los Ayuntamientos **podrán regular** las limitaciones de liberar globos de forma intencionada y de fumar en las playas, que se podrán sancionar en las Ordenanzas Municipales con arreglo al régimen de infracciones y sanciones de la presente Ley.

La Llei diu que aquestes mesures podran ser desenvolupades reglamentàriament, que vol dir per mitjà d'un reglament.

La nostra valoració:

- Amb les possibles **excepcions** d'aplicació de la Jerarquia hi ha un **risc molt important** amb les excepcions que puguin comportar una variació en el compliment de la Jerarquia si es justifica per un enfoc diferent d'un ACV i que ho fa viable.
- **Els objectius son insuficients considerem que com a mínim, s'haurien de reduir en pes i toxicitat:**
 - En 2025, un 20% respecte als generats en 2010.
 - En 2030, un 30% respecte als generats en 2010.
- S'hauria d'establir objectius específics de reducció per a productes com: envasos, RAEE, joguines, voluminosos, tèxtil sanitari, joguines, equipament d'oci i esport i de la fracció resta d'1kg/habitant/any al 2030.
- No veiem que es prevegin mesures específiques d'un canvi de model de producció, consum i de mercat necessàries per afrontar el repte de prevenció de residus que planteja la Directiva de residus . Com el

que planteja la Directiva 2018: “Les administracions promouran que els productors només posin al mercat productes o serveis quan hagin garantit en el seu ecodisseny que han adoptat mesures necessàries per reduir al mínim el seu impacte ambiental”.

- Queda confosa la **prohibició de la destrucció** en abocador dels excedents no venuts de productes no perillosos com ara tèxtils, joguines o aparells elèctrics, entre d'altres, llevat que aquests productes s'hagin de destruir d'acord amb una altra normativa o per protecció del consumidor i seguretat, però no diu res si es poden incinerar.
- En definitiva no s'hauria de posar al mercat cap producte que no sigues reutilitzable, reparable, fàcilment reciclable o compostable

2. Recollida separada i preparació per a la reutilització. Estableix nous objectius i mesures en la gestió dels residus (que obliga la Directiva) destinats a fomentar la preparació per a la reutilització i el reciclatge fixant-se un calendari d'implantació de noves recollides separades: bioresidus, tèxtils, olis de cuina, residus domèstics perillosos i residus voluminosos. La recollida separada es pot fer mitjançant models de recollida més eficients com el porta a porta, i els contenidors tancats o intel·ligents.

La regla general és l'obligatorietat de la recollida separada, s'estableix la possibilitat que es puguin aplicar excepcions en casos degudament justificats, com poden ser zones remotes o escassament poblades. També obliga que els municipis han de tenir taxes de gestió dels residus i que cobreixin els costos.

Article 26: Objetivos de preparación para la reutilización, reciclado y valorización.

S'estableixen objectius específics de preparació per a la reutilització i reciclatge de residus domèstics i comercials, i per a residus municipals per al mitjà i llarg termini, i de preparació per a la reutilització, reciclatge i valorització material per als residus de construcció i demolició.

- Per al 2025 s'augmentarà la preparació per a la reutilització i reciclatge de residus municipals fins a un mínim del 55% en pes; almenys un 5% en pes respecte al total correspondrà a la preparació per a la reutilització, fonamentalment de residus tèxtils, residus d'aparells elèctrics i electrònics, mobles i altres residus susceptibles de ser preparats per reutilitzar-los.*
- Per al 2030 s'augmentarà la preparació per a la reutilització i reciclatge de residus municipals fins a un mínim del 60% en pes; almenys un 10% en pes respecte al total*
- Per al 2035 s'augmentarà la preparació per a la reutilització i reciclatge de residus municipals fins a un mínim del 65% en pes; almenys un 15% en pes respecte al total*
- Pels residus de la construcció un mínim del 70%. partir del 1 de gener de 2024 i s'han de classificar per materials.*

Artículo 25. Recogida separada de residuos para su valorización.

2. Les entitats locals establiran la recollida separada de com a mínim, les fraccions de residus de competència local amb un horitzó de dos anys:

- el paper, els metalls, el plàstic i el vidre;*
- els bioresidus d'origen domèstic per a les entitats locals amb població de dret superior a cinc mil habitants i per a la resta; abans del 30 de juny de 2022 per municipis de població superior a 5.000 habitants, i abans del 31 de desembre de 2023 per la resta. També en compostatge domèstic o comunitari,*
- els residus tèxtils; abans del 31 de desembre de 2024,*
- els olis de cuina usats; abans del 31 de desembre de 2024,*

- e) els residus domèstics perillosos; abans del 31 de desembre de 2024,
- f) els residus voluminosos (residus de mobles i estris). Abans del 31 de desembre de 2024,

<p>No albirem accions per realitzar el canvi de model productiu i de mercat que planteja la Directiva del 2018.</p> <ul style="list-style-type: none"> - En la majoria d'actuacions previstes es diu que "es fomentarà, podrà i promourà" però no s'apliquen mesures, indicadors i objectius específics per fer-ho. - Haurien de ser complementades per objectius quantitatius específics de reutilització per a cada material o producte, i un calendari d'implementació de les actuacions de com a màxim de 1'5 anys de la publicació de la Llei. - No fa prioritari el sistema de recollida porta a porta sistemes no anònims - La mesura d'un 20% de l'oferta de venda a granel o en envasos reutilitzables als comerços es insuficient. Caldria marcar objectius i mesures més ambiciosos i d'altres com prohibir les safates i bosses de plàstic o posar gravàmens importants en aquests embolcalls. - S'hauria de garantir, com a mínim, com a mínim a l'inici i establir un calendari gradual, una línia d'envasos reutilitzables per a cada producte que es posi a la venda a cada establiment i establir l'estandarització dels envasos reutilitzables per tipus de beguda per facilitar el rentat, la logística i la reutilització.. - No es limiten les monodosis en hoteleria. - No legisla ni preveu com reutilitzar productes i materials en bon estat que es poden reutilitzar directament sense cap operació de preparació (RAEEs, caixes, roba,...) que empreses poden cedir a d'altres operadors sense afany de lucre,... - Positiu la prohibició del Bisfenol A, però deixa sense prohibir els altres Bisfenols S, F,B i els aftalats.

3. Pel que fa als residus orgànics:

Artículo 28. Biorresiduos.

- a) **Prioritàriament** es proposa el compostatge i digestió anaeròbia o una combinació, i que no es barrejin amb altres tipus de residus.
- b) Les autoritats competents promouran l'ús del compost i del digestat que **compleixin** els criteris de l'apartat anterior, al sector agrícola, la jardineria o la regeneració d'àrees degradades en substitució d'altres esmenes orgàniques i com a contribució a l'estalvi de fertilitzants minerals **prioritzant** en la mesura del possible l'ús del compost davant del digerit, i si escau, l'ús del biogàs procedent de digestió anaeròbia amb finalitats energètiques
- c) Les entitats locals, quan així ho estableixin les seves ordenances respectives, **poden recollir conjuntament** amb els bioresidus, els residus d'envasos i altres residus de **plàstic compostable** que compleixin els requisits de la norma europea EN 13432:2000
- d) Els bioresidus es **recolliran en borses compostables** que compleixin la norma europea EN 13432:2000 o altres estàndards europeus i nacionals sobre compostabilitat de plàstics.
- e) **No podran** establir criteris de fi de la condició de residu pel us com a fertilitzant del material bioestabilitzat (estabilització dels residus orgànics no ben separats o de la fracció resta)
- f) En el cas dels bioresidus, el percentatge màxim d'impropis permès serà del **20%** des del 2022 i del **15%** des del 2027. Aquest percentatge podrà ser reduït mitjançant ordre ministerial.
- g) Per assegurar un elevat nivell de protecció ambiental i la qualitat dels materials obtinguts, les autoritzacions de les instal·lacions de tractament, en especial de compostatge i digestió anaeròbia, han d'incloure les prescripcions tècniques per al tractament correcte dels bioresidus, i, **quan escaigui**, dels envasos i altres articles d'ús alimentari

Insuficients mesures i amb riscos:

- Hauria de posar-se un límit d'un màxim d'un 10% pel 2022 d'impropis a la brossa orgànica i reduir-ho gradualment .
- S'o'hauria d'establir un objectiu específic del 75% mínim de recuperació dels bioresidus l'any 2025
- Als programes de gestió cal prioritzar la recollida de la brossa orgànica de qualitat
- Prioritzar el tractament dels bioresidus en plantes de compostatge aeròbiques amb criteris de proximitat i simplicitat.
- Cal establir un certificat de qualitat del compost
- Els bioplàstics compostables (d'envasos i altres productes en substitució dels plàstics) es degraden amb més temps que la brossa orgànica, doncs no esta garantida la seva compostabilitat per això no haurien de destinar-se a les plantes de compostatge i biometanització, caldria estudiar fer-ne instal·lacions específiques.
- Els bioplàstics, inclosos els biodegradables i compostables, han d'estar subjectes a la RAP.
- Positiu que no es pugui utilitzar el material bioestabilitzat com a fertilitzant.

4.-Reducció de l'impacte de productes de plàstic d'un sol ús al medi ambient. Incorpora a l'ordenament jurídic estatal la Directiva (UE) 2019/904, de 5 de juny, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic al medi ambient de forma obligatòria. Estableix mesures a aquells productes de plàstic d'un sol ús que més freqüentment apareixen a les caracteritzacions de les escombraries marines, a les arts de pesca i a tots els microplàstics.

Artículo 55. Reducción del consumo de determinados productos de plástico de un solo uso.

- Per a la **reducció del consum de determinats productes de plàstic d'un sol ús** com els vasos i recipients alimentaris, s'estableixen objectius quantitius de reducció, concretament s'estableix el següent calendari de reducció de la comercialització:
 - el 2026 s'ha d'aconseguir una reducció del 50% en pes respecte del 2022;
 - el 2030, s'ha d'aconseguir una reducció del 70% en pes, respecte del 2022.

Article 56 . Prohibición de determinados productos de plástico.

- **Prohibició a 10 productes de plàstic d'un sol ús.** A partir de l'entrada en vigor de la llei no es podran comercialitzar utensilis com els bastonets de cotó que continguin plàstic, els coberts, els plats, les palletes o els recipients per a begudes fets de poliestirè expandit, incloses les tapes i els taps, i productes de plàstic oxodegradable i microesferes de menys de 5 mil·límetres.

Artículo 57. Requisitos de diseño para recipientes de plástico para bebidas.

- Així mateix, es preveuen altres mesures relatives a l'**ecodisseny** de recipients de plàstic per a begudes, a l'etiquetatge d'una sèrie de productes de plàstic d'un sol ús, així com de conscienciació per informar els consumidors per reduir l'abandonament.
- Entre altres mesures, s'haurà de destinar part **del PET recuperat a la fabricació de PET reciclat**, i altres que es puguin establir en desenvolupament reglamentari per a altres envasos:
 - A partir de l'1 de gener de 2025, només es poden introduir al mercat les ampolles de tereftalat de polietilè (PET) que continguin almenys un 25% de plàstic reciclat, calculat com una mitjana de totes les ampolles PET introduïdes al mercat.

- A partir de l'1 de gener de 2030, només es poden introduir al mercat les ampolles que continguin almenys un 30% de plàstic reciclat, calculat com una mitjana de totes aquestes ampolles introduïdes al mercat.
- En relació a les safates de plàstic que siguin envasos i no estiguin afectades per l'annex IV de prohibició de la Directiva, i amb productes mono dosis de plàstic, anelles de plàstic que permeten agrupar diversos envasos individuals i pals de plàstic usats al sector alimentari com a suports de productes (pals de caramels, de gelats i d'altres productes), tots ells fabricats amb plàstic no compostable, els agents implicats en la seva comercialització **avançaran en una reducció del consum** mitjançant la **substitució d'aquests productes de plàstic** preferentment per alternatives reutilitzables i d'altres materials com ara plàstic compostable, fusta, paper o cartó, entre d'altres.

El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic durà a terme un seguiment de la reducció del consum d'aquests productes i, segons els resultats, **podrà establir reglamentàriament** altres mesures encaminades a aconseguir una reducció significativa, en particular l'establiment d'un calendari de reducció.

Article 59. Recogida separada de botellas de plástico.

- Pel que fa a les ampolles de plàstic, es regulen **objectius de recollida separada**. S'estableixen els següents objectius de recollida separada dels productes de plàstic d'un sol ús que especifica la norma:
 - A més tardar el 2023, el 70% en pes respecte a l'introduït al mercat;
 - A més tardar el 2025, el 77% en pes respecte a l'introduït al mercat;
 - A més tardar el 2027, el 85% en pes respecte a l'introduït al mercat;
 - A més tardar el 2029, el 90% en pes respecte a l'introduït al mercat.

Artículo 60. Regímenes de responsabilidad ampliada del productor.

1. El Gobierno establecerá reglamentariamente regímenes de responsabilidad ampliada del productor para los productos de plástico de un solo uso enumerados en la parte F del anexo IV. Dicho régimen deberá estar establecido antes del 1 de enero de 2025 para los productos de plástico de un solo uso no envases del apartado 1 y para los productos del apartado 2.1) y 2.2) de la parte F, y antes del 6 de enero de 2023 para el resto de productos enumerados en el apartado 1 y en el apartado 2.3) de la parte F del anexo IV.

Els sistemes constituïts per donar compliment a les obligacions establertes en el marc de la responsabilitat ampliada del productor en matèria d'envasos i residus d'envasos establiran mesures per assegurar el compliment d'aquests objectius, facilitant la disponibilitat dels materials en qualitat i quantitat suficients.

Mesures insuficients:

- La prioritat hauria de ser la substitució màxima dels envasos i embolcalls d'un sol ús per la venda a granel i per envasos reutilitzables (begudes, làctics, iogurts, producte fresc, ..)
- El risc de les substitucions d'alguns plàstics per d'altres materials biodegradables o fustes, cartró, ... es que son igualment envasos d'un sol ús i cal reduir-los dràsticament, siguin plàstics o d'altres materials perquè també poden comportar impactes ambientals importants i usos innecessaris de recursos.
- Les mesures previstes per reduir les safates o altres embolcalls alimentaris son insuficients caldria prohibir les bosses de plàstic i altres embolcalls de plàstic d'un sol ús.

4.- Sistema de Dipòsit, Devolució i Retorn (SDDR). En el cas que no es compleixin els objectius de recollida fixats el 2023 o el 2027, a nivell estatal, s'implantarà a tot el territori en el termini de dos anys un sistema de dipòsit, devolució i retorn (SDDR) per a envasos, que garanteixi el compliment dels objectius el 2025 i

2029, de conformitat amb el que estableix la nova Disposició Addicional Dissetena que estableix que per tal de garantir el compliment dels objectius de recollida separada fixats a la Llei mitjançant la implantació efectiva d'un sistema de dipòsit, devolució i tornada d'envasos, el Ministeri competent haurà d'avaluar i fer públic l'estat del compliment dels objectius fixats per al **2023 abans del 31 de març del 2024**.

L'Estudi de viabilitat de la implantació d'un SDDR a Espanya, elaborat per TRAGSATEC per al Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic (MITERD), publicat el 22 de setembre de 2021, assenyala que amb l'actual sistema de gestió de residus d'envasos de begudes no és possible assolir els objectius de la Directiva. Per tant, el Ministeri ha de comprovar el **grau de compliment dels objectius de 2023 i 2027**. Sols contempla els envasos de plàstic, i a estudiar altres materials més endavant.

L'estudi adverteix que amb la introducció d'un SDDR augmentaria la quantitat recuperada de material i també la puresa i la qualitat del recuperat. A més, l'estudi xifra en mig milió de tones de diòxid de carboni l'estalvi d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que es generaria amb un sistema de retorn. "Aquest estalvi es deu principalment a l'increment de reciclatge d'alumini i PET (i altres materials), que eviten les emissions associades a les produccions primàries dels materials esmentats".

Article 59.2

2. En el caso de que no se cumplan los objetivos fijados en 2023 o en 2027, a nivel nacional, se implantará en todo el territorio en el plazo de dos años un sistema de depósito, devolución y retorno para estos envases que garantice el cumplimiento de los objetivos en 2025 y 2029, de conformidad con lo que establezca la normativa reglamentaria en materia de envases y residuos de envases. Para la implantación de estos sistemas, además de las botellas de plástico, **se podrán** incluir otros envases y residuos de envases, de forma que se garantice la viabilidad técnica, ambiental y económica.

Positiu que s'incorpori a la Llei però s'allarga en el temps i es limitat a pocs productes:

- Positiu que s'incorpori a la Llei, però s'allarga en el temps i es limitat a uns pocs productes
- S'allarga el temps per aplicar-los tot i conèixer les nombroses experiències d'arreu (inclosa a Catalunya la prova a Cadaqués) i les recomanacions de la Directiva 2018 que demostren la viabilitat econòmica, ambiental i de compliment efectiu de la RAP. Caldria que s'apliqués en un màxim de 2 anys des de l'aprovació de la Llei
- Caldria que incorpori altres materials com les llaunes, els brics i el vidre
- Caldria que s'incorporés la RAP també a d'altres productes no envasos com: perillous domèstics, piles i fluorescents, aparells electrònics i d'informàtica.
- Caldria aplicar criteris i mesures concretes que afavorissin la reutilització d'envasos

6.- Responsabilitat estesa del productor. Es reforça el principi de responsabilitat estesa del productor (RAP) que no deixa de ser la manifestació del "principi qui contamina paga, per deixar de contaminar". El primer objectiu de qualsevol política en matèria de residus ha d'evitar els efectes negatius de la producció, distribució, generació i la gestió dels residus en la salut humana i el medi ambient.

Aplicat a les empreses generadores de productes que acabada la seva vida útil es converteixen en residus susceptibles de contaminar, per la qual cosa tota empresa productora ha d'assumir la responsabilitat associada a la gestió del seu producte "del bressol a la tomba" i, per tant, els costos de gestió com a residu un cop acabada la vida útil. No podem dissociar el concepte "responsabilitat estesa del productor" amb el "principi de qui contamina paga", ni amb el "principi de jerarquia de residus", totalment relacionat a la prevenció i protecció del medi ambient, la lluita contra el canvi climàtic i contra les escombraries marines.

Aquest capítol ens assenyala que el legislador estatal pretén regular només les “normes mínimes generals” com a legislació bàsica pel que fa a la responsabilitat estesa del productor. El que connecta directament amb el que disposa l'apartat 2 de la Disposició final primera de la Llei, relativa als títols competencials, i que assenyala literalment que els títols IV i V d'aquesta Llei tenen caràcter de legislació bàsica sobre planificació general de l'activitat econòmica i sobre protecció del medi ambient, on planteja que les CCAA poden aplicar mesures addicionals de protecció ambiental, com preveu la Constitució.

La responsabilitat ampliada del productor recau sobre el “productor del producte” sent-ho qualsevol persona física o jurídica que desenvolupi, fabriqui, processi, tracti, ompli, vengui o importi productes de forma professional, amb independència de la tècnica de venda utilitzada en la seva introducció a el mercat nacional. A més pel que fa al comerç electrònic, s'assenyala que les plataformes de comerç electrònic assumiran les obligacions financeres i d'informació, aquestes últimes en col·laboració amb els sistemes col·lectius de responsabilitat ampliada.

Amb la finalitat de promoure la prevenció i millorar la reutilització, el reciclatge i la valorització de residus, els productors de productes **podran veure ampliada**¹ la seva responsabilitat i ser obligats a: que s'estableixin mesures per als productors, relatives al disseny dels productes de manera que es redueixi el seu impacte ambiental, a l'establiment de sistemes de dipòsit que garanteixin la devolució de les quantitats dipositades i el retorn del producte per la reutilització o el residu per al tractament, a responsabilitzar-se totalment **o parcialment** de la gestió dels residus i a assumir la responsabilitat financera d'aquestes activitats. Aquestes mesures poden incloure responsabilitats financeres i organitzatives.

Article 37. Obligacions del productor del producte.

1. *Amb la finalitat de promoure la prevenció i millorar la reutilització, el reciclatge i la valorització de residus, els productors de productes **podran veure ampliada** la seva responsabilitat i ser obligats a:*
 - a) *Dissenyar productes i components de productes de manera que al llarg de tot el seu cicle de vida se'n redueixi l'impacte ambiental i la generació de residus, tant en la fabricació com en l'ús posterior, i de manera que s'asseguri que la valorització i eliminació dels productes que s'han convertit en residus es desenvolupi de conformitat amb allò establert als articles 7 i 8 (Jerarquia).*

*Per això, **podran ser obligats** a desenvolupar, produir, etiquetar, comercialitzar i distribuir productes i components de productes aptes per a usos múltiples, que continguin materials reciclats, que siguin tècnicament duradors, actualitzables i fàcilment reparables i que, després d'haver-se convertit en residus, siguin aptes per ser preparats per a reutilització i per ser reciclats, a fi de facilitar l'aplicació correcta de la jerarquia de residus, tenint en compte l'impacte dels productes en tot el cicle de vida, la jerarquia de residus i, si escau, el potencial de reciclatge múltiple, sempre que es garanteixi la funcionalitat del producte.*

*En sentit contrari, es podrà **restringir la introducció al mercat de productes** i la seva distribució quan es demostrï que els residus generats per aquests productes tenen un impacte negatiu molt significatiu en la salut humana o el medi ambient.*
 - b) *Acceptar la devolució de productes reutilitzables, el lliurament dels residus generats després de l'ús del producte; assumir la gestió subsegüent dels residus, inclosos els abandonats en el medi ambient, en els termes previstos en els articles 43 i 60 d'aquesta Llei, i la responsabilitat financera d'aquestes activitats. Aquesta responsabilitat financera pot ser **sufragada parcialment o totalment** pel productor del producte i, si escau, els distribuïdors poden compartir aquests costos, i es **pot modular** d'acord amb els criteris establerts a l'article 43.1.b).*

*Art 43.1.b) En els casos de compliment col·lectiu de les obligacions, i **en la mesura que sigui possible**, estar modulada per a cada producte o grup de productes similars, sobretot tenint en compte la seva*

¹ La negreta del document l'hem afegit noslatres

durabilitat, que es puguin reparar, reutilitzar i reciclar, i la presència de substàncies perilloses, adoptant un enfocament basat en el cicle de vida i d'acord amb els requisits establerts pel dret de la Unió Europea i sobre la base, quan estiguin disponibles, de criteris harmonitzats per garantir un funcionament correcte del **mercat interior**.

- c) Oferir informació a les instal·lacions de preparació per a la reutilització sobre reparació i desballestament i a la resta d'instal·lacions de tractament per a la correcta gestió dels residus, així com informació fàcilment accessible al públic sobre les característiques del producte relatives a la durabilitat, capacitat de reutilització, reparabilitat, reciclabilitat i contingut en materials reciclats.
- d) Establir sistemes de dipòsit que garanteixin la devolució de les quantitats dipositades i el retorn del producte per a la seva reutilització o del residu per al tractament.
- e) Responsabilitzar-se totalment o **parcialment** de l'organització de la gestió dels residus, i **es pot establir** que els distribuïdors del producte comparteixin aquesta responsabilitat.
- f) Utilitzar materials procedents de residus a la fabricació de productes.
- g) Proporcionar informació sobre la introducció al mercat de productes que amb l'ús es converteixen en residus i sobre la gestió d'aquests, així com realitzar anàlisis econòmiques o auditories. Aquests estudis econòmics han de ser independents i contrastats, i han de ser a l'abast de les autoritats competents. Aquestes obligacions d'informació també **poden ser aplicables** als distribuïdors.
- h) Informar sobre la repercussió econòmica al producte del compliment de les obligacions derivades de la responsabilitat ampliada.
- i) Augmentar els períodes de garantia dels productes, tant els nous com els reparats.
- j) Complir les condicions necessàries per garantir el dret a reparar el consumidor.
- k) Proporcionar informació sobre les característiques del producte que permetin avaluar les possibles pràctiques d'obsolescència prematura.

Aquestes obligacions s'establiran mitjançant un **reial decret aprovat pel Consell de Ministres**, tenint en compte la seva viabilitat tècnica i econòmica, el conjunt d'impactes ambientals i sobre la salut humana, i respectant la necessitat de **garantir el funcionament correcte del mercat interior**. Quan aquestes obligacions incloguin un règim de responsabilitat ampliada del productor, aquest haurà de complir els requisits mínims generals establerts al capítol II.

Article 38.

Es crearà el Registre de Productors de Productes amb l'obligació d'inscripció i revisió periòdica d'informació, aquesta informació estarà a disposició de les CCAA a efectes d'inspecció i control. I es **promouran** les certificacions de processos i productes.

Article 43. Abast de la contribució financera dels productors del producte als sistemes de responsabilitat ampliada.

1. La contribució financera abonada pel productor del producte per complir les seves obligacions en matèria de responsabilitat ampliada del productor haurà de:

a) Cobrir els costos següents respecte dels productes que el productor comercialitzi:

1r Els costos de la recollida separada de residus i el seu posterior transport i tractament, inclòs el tractament necessari per complir els objectius de gestió de residus, i els costos necessaris per complir altres objectius i metes que s'estableixin (conforme a l'article 41.b), entre altres, els costos associats a la recuperació de residus de la fracció resta o a la recuperació de residus de la neteja de vies públiques, zones verdes, àrees recreatives i platges. Es prendran en consideració els ingressos de la preparació per a la reutilització, de les vendes de primeres matèries secundàries dels seus productes i, si escau, de les quanties dels dipòsits no reclamades.

2n Els costos de proporcionar informació als posseïdors de residus (de conformitat amb l'article 41.e) i f).

3r Els costos de recollida i comunicació de dades de conformitat amb l'article 41.c) i l'article 38.2.

4t Els costos associats a la constitució de les garanties financeres previstes a l'article 51.

Els costos d'aquest apartat a) en relació amb els residus d'aparells elèctrics i electrònics, de piles i bateries i de vehicles al final de la seva vida útil salpicaran als règims de responsabilitat ampliada del productor d'acord amb les especificitats i incorporats a la seva normativa específica. Per a aquests i altres fluxos de residus, els costos identificats al punt 3r podran incloure les eines informàtiques que les administracions públiques desenvolupin a aquest efecte.

- b) En els casos de compliment col·lectiu de les obligacions, i **en la mesura que sigui possible**, estar modulada per a cada producte o grup de productes similars, sobretot tenint en compte la seva durabilitat, que es puguin reparar, reutilitzar i reciclar, i la presència de substàncies perilloses, adoptant un enfocament basat en el cicle de vida i d'acord amb els requisits establerts pel dret de la UE i sobre la base, **quan estiguin disponibles**, de criteris harmonitzats per garantir un funcionament correcte del **mercat interior**.
- c) **No excedir els costos** necessaris perquè la prestació de serveis de gestió de residus tingui una bona relació cost-eficiència en termes econòmics, socials i mediambientals. Aquests costos s'establiran de manera transparent i periòdica entre els agents afectats emprant criteris diferenciats per comunitats autònomes i sistemes de recollida, i tindran en compte els costos en què hagin incorregut les entitats públiques i privades que fan la gestió dels residus generats pels seus productes. En cas que no hi hagi acord entre els agents afectats es recorrerà a la determinació d'aquests costos mitjançant estudis independents.

2. Quan estigui justificat per la necessitat de garantir una gestió adequada dels residus i la viabilitat econòmica del règim de responsabilitat ampliada del productor, el Reial decret esmentat a l'article 37.2 **podrà establir** que la responsabilitat financera s'aparti del que disposa l'apartat 1.a), amb les limitacions següents:

- a) En el cas dels règims de responsabilitat ampliada del productor establerts per assolir els objectius de gestió de residus establerts en directives de la UE, els productors de productes sufragaran almenys el 80% dels costos necessaris.
- b) En el cas dels règims de responsabilitat ampliada del productor establerts a partir del 4 de juliol de 2018, a fi d'assolir les metes i els objectius de gestió de residus establerts en normativa nacional que no derivi de normativa de la Unió Europea, els productors de productes sufragaran com a mínim el 80% dels costos necessaris.
- c) En el cas dels règims de responsabilitat ampliada del productor establerts abans del 4 de juliol de 2018, per assolir les metes i els objectius de gestió de residus establerts en normativa nacional que no derivi de normativa de la Unió Europea, els productors de productes sufragaran com a mínim el 50% dels costos necessaris.

En els tres casos anteriors, els distribuïdors o productors inicials dels residus han de sufragar els costos restants.

En cap cas aquest desviament no podrà servir per reduir la proporció de costos assumida pels productors de productes en virtut dels règims de responsabilitat ampliada del productor establerts abans del 4 de juliol de 2018.

Article 50- Constitució dels sistemes col·lectius

La comunitat autònoma concedirà, **si escau**, l'autorització en què es fixaran les condicions d'exercici. L'autorització serà vàlida per a tot el territori nacional i s'inscriurà al Registre de producció i gestió de residus. Les condicions d'exercici i l'autorització s'han d'ajustar al que estableixen aquesta llei i les seves normes de desplegament.

L'autoritat competent per signar els convenis seran les CCAA que podran ser convenis individuals o col·lectius, també es podran signar directament amb els ens locals prèvia sol·licitud d'autorització. Serà vàlida per tot l'estat i per a 8 anys.

Article 53. Obligacions d'informació i control i seguiment dels sistemes de RAP

b) Els sistemes individuals i col·lectius estaran obligats anualment a subministrar a totes les comunitats autònomes en què operin a la Comissió de Coordinació la informació

c) Els sistemes individuals hauran de presentar cada any a la Comissió de Coordinació en matèria de residus el seu compte anual, on es reflectiran els recursos financers destinats al compliment de les obligacions de la responsabilitat ampliada del productor, en particular, proporcionaran la informació necessària per a la verificació de l'article 43.1.c) i, si escau, la repercussió en el cost del producte.

d) Els sistemes col·lectius han de presentar cada any a la Comissió de Coordinació en matèria de residus els seus comptes anuals auditats externament i aprovats. S'hi reflectiran les contribucions financeres dels productors al sistema col·lectiu i la justificació de la seva destinació al compliment de les obligacions derivades del règim de responsabilitat ampliada del productor, i el pressupost per a l'any següent. Així mateix, s'hi inclourà informació sobre la incorporació dels productors de productes, els processos de presa de decisions i els mecanismes de subministrament d'informació a tots els productors que conformen el sistema.

Es realitzarà per mitjà d'un Decret Llei i estan obligats a remetre la informació periòdica de productors de productes a nivell estatal.

Aplicació insuficient:

- En diferents apartats veiem que no deixa clar que han d'assumir **el total** dels costos i la responsabilitat.
- En un termini màxim d'1'5 anys s'hauria d'aplicar la RAP a productes com: matalassos i voluminosos, tèxtil, higiene personal (tovallotes, tampons, compreses, bolquers,...), càpsules de cafè, productes perillosos domèstics, paper i cartró, burilles, joguines, encenedors, embarcacions recreatives ... entre d'altres possibles.
- Cal que l'administració estableixi les bases de les autoritzacions dels SCRAP de manera que s'apliquin criteris de bonificacions o penalitzacions.
- Aplicar preus per mitjà d'eines com l'ecomodulació segons el disseny del producte: quan més eficient ambientalment menys pagarà aplicant l'ecodisseny, garantint així que els productors posin al mercat productes reutilitzables, reparables, fàcilment reciclables i sense substàncies perilloses.
- Catalunya ha de marcar les condicions específiques per l'autorització dels sistemes de SCRAP i establir els criteris d'ecomodulació per garantir el paper que te la RAP en reduir els residus i les seves externalitats.
- Caldria incorporar al Real decret d'envasos que assumeixin també el 100% dels costos dels envasos triats als models de separació Humit-sec (Residu Mínim a Catalunya), ja que segons l'esborrany sols assumirien el 50%.

7.- Fiscalitat verda. S'estableixen dues mesures fiscals per incentivar l'economia circular:

- l'impost especial sobre els envasos de plàstic no reutilitzables.
- l'impost de disposició dels residus a abocadors, la incineració i la coïncineració de residus.

Impost als envasos de plàstic no reutilitzables.

Article 68. Àmbit objectiu

El fet imposable en l'impost sobre els envasos de plàstic no reutilitzable ho seran la fabricació, la importació o l'adquisició intracomunitària d'envasos no reutilitzables que continguin plàstic, de productes plàstics

semielaborats destinats a l'obtenció d'envasos, i de productes plàstics que permetin el tanqui la comercialització i presentació dels envasos.

La base imposable estarà constituïda per la quantitat de plàstic no reciclat, expressada en quilograms, continguda als productes que formen part de l'àmbit objectiu de l'impost. El tipus impositiu serà de 0,45 euros per quilogram.

L'impost sobre el la disposició dels residus en abocadors, incinerats o coincinerats. Aquest impost **no es finalista**.

Article 93 Quota íntegra.

1. La quota íntegra serà el resultat d'aplicar a la base imposable el tipus impositiu que correspongui:

a) En el cas de residus dipositats en abocadors de residus no perillosos:

1r. Si es tracta de residus municipals: 40 euros per tona mètrica.

2n. Si es tracta de rebutjos de residus municipals: 30 euros per tona.

3r. Si es tracta de residus diferents dels especificats:

1. Amb caràcter general: 15 euros per tona

2. Si es tracta de residus amb un component de residus inert superior al 75%: la part del residu inert 3 euros per tona i la resta 15 euros per tona.

4t. Si es tracta d'un altre tipus de residus:

1. Amb caràcter general: 10 euros per tona.

2. Si es tracta de residus amb un component de residus inert superior al 75%: la part del residu inert 1,5 euros per tona i la resta 10 euros per tona.

b) En el cas de residus dipositats en abocadors de residus perillosos:

1r. Si es tracta de residus que hagin estat eximits de tractament previ: 8 euros per tona

2n. Si es tracta d'un altre tipus de residus: 5 euros per tona mètrica.

c) En el cas de residus dipositats en abocadors de residus inerts:

1r. Si es tracta de residus que hagin estat eximits de tractament previ en els termes establerts: 3 euros per tona

2n. Si es tracta d'un altre tipus de residus: 1,5 euros per tona

d) En el cas d'instal·lacions d'incineració de residus municipals que realitzin operacions d'eliminació codificades com a operacions D10:

1r. Si es tracta de residus municipals: 20 euros per tona.

2n. Si es tracta de rebutjos de residus municipals: 15 euros per tona mètrica.

3r. Si es tracta de residus diferents dels especificats als números 10 i 20 anteriors: 7 euros per tona

e) En el cas d'instal·lacions d'incineració de residus municipals que realitzin operacions de valorització codificades com a operacions R01:

1r. Si es tracta de residus municipals: 15 euros per tona mètrica.

2n Si es tracta de rebutjos de residus municipals: 10 euros per tona mètrica. 3r. Si es tracta de residus diferents: 4 euros per tona mètrica.

f) En el cas d'altres instal·lacions d'incineració de residus:

1r. Si es tracta de residus municipals: 20 euros per tona

2n. Si es tracta de rebutjos de residus municipals: 15 euros per tona mètrica.

3r. que no han estat sotmesos a les operacions de tractament codificades com 116

R02, R03, R04, R05, R06, R07, R08, R09, R12, D08, D09, D13 i D14 als annexos II i III d'aquesta Llei: 5 euros per tona mètrica.

4t. Si es tracta d'un altre tipus de residus: 3 euros per tona

g) En el cas de residus coincinerats en instal·lacions de coincineració de residus: 0 euros per tona mètric.

2. Les comunitats autònomes **poden incrementar** els tipus impositius recollits a l'apartat anterior respecte dels residus dipositats, incinerats o coincinerats als seus territoris respectius.

Artículo 95. Normas generales de aplicación del impuesto.

1. La competencia para la gestión, liquidación, recaudación e inspección del impuesto corresponderá a la Agencia Estatal de Administración Tributaria o, en su caso, a las oficinas con análogas funciones de las comunidades autónomas, en los términos establecidos en los Estatutos de Autonomía de las comunidades autónomas y las leyes en materia de cesión de tributos que, en su caso, se aprueben.

Article 97.

La recaptació de l'impost s'assigna a les comunitats autònomes en funció del lloc on es duiguin a terme els fets imposables gravats per aquest.

Un cànon complex i que treu competències a Catalunya:

- Cànon no finalista que operarà com a impost o tribut cedit. I
- Anul·la el cànon que ja existeix a Catalunya fa gairebé dues dècades.
- Vulnere les competències de Catalunya ja que la gestió del cànon serà estatal i caldrà que entre els dos Governos estableixin el sistema de gestió i retorn del cànon.
- L'1 de gener del 2023 serà obligatori la seva aplicació a tot el territori de l'estat. Catalunya haurà de reclamar i dissenyar la seves competències per garantir la seva autonomia plena.
- Positiu que incorpori el cànon a la coïncineració de residus
- La seva aplicació es d'una gran complexitat: com la classificació del valor del cànon a pagar per moltes categories i a més preus diferents pels residus sortints de plantes de pretractament i dels residus de la fracció resta sense pretractament, entre d'altres.
- Es un impost no finalista, doncs no te el caràcter d'incentivar la prevenció i la recuperació dels residus
- Manté el mateix criteri que el cànon català, contrari a la jerarquia que marca la UE, ja que els residus incinerats paguen la meitat del cànon que els abocats. El cànon hauria de tenir el mateix cost per l'abocament que la incineració.
- Plantegem que el preu de cànon com a mínim hauria de ser la mitjana europea que es d'uns 120€/tn
- L'impost als envasos de plàstic no reciclat no es finalista. Te un import de 0,45€/tn. El considerem totalment insuficient, i a més també hauria de gravar els envasos de plàstic encara que continguin material reciclat

8.- Principi de proximitat. La nova llei estatal també reforça el principi de proximitat ampliant-ne l'aplicació a la valorització de residus no contemplats fins ara. L'article 9.3 assenyala que per a "la valorització de la resta dels residus diferents dels contemplats a l'apartat 1, se n'afavorirà el tractament en instal·lacions el més properes possible al punt de generació, mitjançant la utilització de les tecnologies i els mètodes més adequats per assegurar un nivell elevat de protecció del medi ambient i de la salut pública, ateses les exigències d'eficiència i de protecció del medi ambient en la gestió dels residus".

En la mateixa línia, la nova llei estatal aplicarà el principi d'autosuficiència i proximitat dins del règim de responsabilitat ampliada del productor, concretament les disposicions comunes sobre el funcionament dels sistemes de RAP, als requisits de transparència que cal inspirar-ne el funcionament.

Aquest principi sempre en l'òptica estatal, doncs limita les futures decisions en l'àmbit català.

9. Tractament finalista dels residus

Artículo 24. Preparación para la reutilización, reciclado y valorización de residuos.

4. Los residuos susceptibles de ser preparados para reutilización o reciclados no podrán destinarse a incineración, con o sin valorización energética.

Artículo 27. Eliminación de residuos.

1. Les autoritats competents, en els seus àmbits respectius, s'asseguraran que, quan no es porti a terme la valorització segons el que disposa l'article 24, els residus siguin objecte d'operacions d'eliminació segures adoptant les mesures que garanteixin la protecció de la salut humana i el medi ambient.

2. Els residus s'han de sotmetre a tractament previ al seu dipòsit en abocador d'acord amb el que estableixi la normativa aplicable que reguli aquest tractament.

3. Amb caràcter general, no està permesa la crema de residus vegetals generats a l'entorn agrari o silvícola. Únicament es podrà permetre la crema d'aquests residus amb caràcter excepcional, i sempre que comptin amb la corresponent autorització individualitzada que permeti aquesta crema, per raons de caràcter fitosanitari que no sigui possible abordar amb un altre tipus de tractament, amb l'objecte de prevenir els incendis forestals. Els residus vegetals generats a l'entorn agrari o silvícola, s'han de gestionar d'acord amb el que preveu aquesta Llei, especialment la jerarquia de residus, **prioritzant-ne** el residus reciclat mitjançant el tractament biològic de la matèria orgànica.

Alguns aspectes positius però segons s'apliquin i es controlin:

- Es contempla la incineració i coïncineració de residus com a sistema de tractament finalista. No contempla, com a Catalunya on s'està preveient, un calendari de tancament de les incineradores actuals amb l'escenari de moratòria a noves instal·lacions per aquests dos anys.
- Positiu que no es permeti cremar la fracció vegetal agrícola .
- Que no es pugui destinar a incineració els residus susceptibles de reutilització i recuperació, es positiu, però cal recordar que a Catalunya es va aconseguir prohibir la incineració d'aquests residus després de presentar una ILP, però no s'està complint. Cal posar eines de transparència i traçabilitat rigoroses i clares.
- Important disposar de criteris i d'indicadors de traçabilitat dels residus sortints de les plantes

10.- Subproducte i fi de condició de residu. La Llei segueix el mateix criteri de la Directiva Marc de residus, i recull articles específics dedicats als conceptes de “subproductes” i de “fi de la condició de residu” i regula els procediments mitjançant els quals es poden aplicar aquests conceptes, deixant la possibilitat d'aplicació també a nivell autonòmic.

Article 5. Fin de condició de residuo

Es preveu que els residus que hagin estat sotmesos a una operació de valorització, inclòs el reciclatge, puguin deixar de ser considerats com a tals sempre que:

- a) les substàncies, preparats o objectes resultants hagin de ser usats per a finalitats específiques,
- b) hi hagi un mercat o una demanda per a aquests,
- c) compleixin els requisits tècnics per a les finalitats específiques, i la legislació existent i les normes aplicables als productes,
- d) no generi impactes adversos globals per al medi ambient o la salut humana.

Aquest concepte jurídic de “fi de la condició de residu” afectarà de forma rellevant en els mercats de matèria primera secundària.

Hi ha el risc que també s'apliqui als CDRs o d'altres residus perillosos, no sotmesos a la normativa de residus, per a incinerar-los o exportar-los a d'altres països sense garanties de que es reciclin.

11.- Sòls contaminats. Aquesta Llei manté el règim jurídic anterior pel que fa relació a les activitats potencialment contaminants dels sòls. Introdueix l'Inventari estatal de descontaminacions voluntàries de sòls., que s'inclouran als registres de les comunitats autònomes sobre recuperacions i descontaminacions voluntàries.

Article 98: Activitats potencialment contaminants

1. Reglamentàriament el Govern aprovarà, actualitzarà i publicarà una llista d'activitats potencialment contaminants dels sòls.

2. Els titulars d'aquestes activitats han de remetre periòdicament a la comunitat autònoma corresponent els informes en què figuri la informació que pugui servir de base per a la declaració de sòls contaminats.

3. Les persones físiques o jurídiques propietàries de finques estan obligades, amb motiu de la transmissió de qualsevol dret real sobre aquests, a declarar en el títol en què es formalitzi la transmissió si s'ha realitzat o no a la finca transmesa alguna activitat potencialment contaminant del terra. Aquesta declaració serà objecte de nota marginal al Registre de la Propietat. Aquesta manifestació sobre activitats potencialment contaminants l'ha de fer també el propietari en les declaracions d'obra nova per qualsevol títol. Aquest apartat serà també aplicable a les operacions d'aportació de finques i assignació de parcel·les resultants a les actuacions d'execució urbanística.

Article 100.

Les comunitats autònomes declararan i delimitaran mitjançant resolució expressa els sòls contaminats, a causa de la presència de components de caràcter perillós procedents de les activitats humanes, avaluant els riscos per a la salut humana o el medi ambient, d'acord amb els criteris i estàndards que, establerts en funció de la naturalesa dels sòls i dels seus usos, els determini reglamentàriament el Govern.

La declaració de sòl contaminat obligarà el subjecte responsable a realitzar les actuacions necessàries per procedir a la seva descontaminació i recuperació, en la forma i terminis que determinin les comunitats autònomes respectives i que, en tot cas, amb caràcter general no superarà els tres anys, llevat que per raons tècniques associades al procés de descontaminació es requereixi d'un termini més gran.

La declaració de sòl contaminat pot comportar la suspensió de l'execució dels drets d'edificació i altres aprofitaments del sòl en cas de resultar incompatibles amb les mesures de descontaminació i recuperació del terreny que s'estableixin, fins que aquestes es duguin a terme o es declareu el sòl com a no contaminat.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, tota actuació en una zona ubicada en un sòl declarat o delimitat com a sòl contaminat per la comunitat autònoma corresponent requerirà que, amb caràcter previ a l'inici de les obres, el promotor haurà de disposar del certificat del Registre de la Propietat en què s'acrediti que hi ha anotació registral indicant que la construcció es troba en un sòl declarat contaminat.

Article 100. Sujetos responsables de la descontaminación y recuperación de suelos contaminados.

Estaran obligats a realitzar les operacions de descontaminació i recuperació regulades a l'article anterior els causants de la contaminació, que quan siguin diversos respondran d'aquestes obligacions de forma solidària i, subsidiàriament, per aquest ordre, els propietaris dels sòls contaminats i els posseïdors de els mateixos.

En els supòsits de béns de domini públic en règim de concessió, respondran subsidiàriament en defecte del causant o causants de la contaminació, per aquest ordre, el posseïdor i el propietari.

Les comunitats autònomes han d'elaborar un inventari amb els sòls declarats contaminats i de descontaminacions voluntàries. Aquest inventari ha de contenir, almenys, la informació que recull la part A de l'annex XIV i s'ha de trametre al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, anualment abans del 31 de març, juntament amb la part B de l'annex XIV. Les comunitats autònomes, una vegada que s'hagi declarat que el sòl ha deixat d'estar contaminat, inclouran aquesta declaració a l'inventari. Així mateix, en els mateixos terminis s'ha de remetre qualsevol altra informació que es determini per reglament.

Article 103. Inventario de declaraciones de suelos contaminados y de descontaminaciones voluntarias.

Les comunitats autònomes elaboraran una llista de prioritats d'actuació en matèria de descontaminació de sòls en funció del risc que suposi la contaminació per a la salut humana i el medi ambient.

- Presenta una gran inseguretat jurídica i d'actuació donat que no queda clara l'assumpció dels costos en el cas que els propietaris dels sòls no es puguin trobar i responsabilitzar.
- No queda clar el sistema d'avaluació de risc ambiental i de salut, ni quins criteris i estàndards s'aplicaran perquè diuen que s'haurà de reglamentar.
- Caldria elaborar una guia d'avaluació del risc derivat de la contaminació del sòl que inclogués la perspectiva multifactorial de les disciplines associades i les condicions que haurien de complir les entitats habilitades per poder realitzar l'avaluació de risc.
- No es contempen els casos reiterats de sòls contaminats per abocaments i abocadors incontrolats en sol públic (com el cas dels abocadors de Cerdanyola de Can Carreras els afectats pel Centre Direccional, als quals l'ARC s'ha negat rotundament a declarar-los com a sòl contaminat).

12.- Sistema electrònic d'informació de Residus (eSIR). L'eSIR estarà constituït per aquells registres, plataformes i eines informàtiques que permetin disposar de la informació necessària per fer el seguiment i control de la gestió dels residus i sòls contaminats, elaborar les polítiques en aquesta matèria i contribuir al compliment dels requisits informació internacionals.

Aquest sistema estarà constituït, almenys, pel Registre de Productors de Productes, el Registre de producció i gestió de residus, les memòries anuals, el Repositori de trasllats nacionals, el Repositori de Traslats transfronterers, el Registre Nacional de Llots, l'Inventari estatal de declaracions de sòls contaminats, l'Inventari estatal de descontaminacions voluntàries de sòls, la Plataforma electrònica de Residus d'Aparells Elèctrics i Electrònics i Registre de Subproductes. L'eSIR permetrà la interoperabilitat amb els sistemes electrònics o eines informàtiques disponibles a les comunitats autònomes.

Resum de la valoració que fem de la Llei estatal:

1. Prevenció de residus:

- Amb les possibles excepcions d'aplicació de la Jerarquia hi ha un risc molt important amb les excepcions que puguin comportar una variació en el compliment de la Jerarquia si es justifica per un enfoc diferent d'un ACV i que ho fa viable.
- Els objectius son insuficients i considerem que com a mínim, s'haurien de reduir en pes i toxicitat:
 - En 2025, un 20% respecte als generats en 2010.
 - En 2030, un 30% respecte als generats en 2010.
- Caldria marcar objectius específics de reducció per a productes: envasos, RAEE, joguines, voluminosos, tèxtil sanitari, joguines, equipament d'oci i esport i de la fracció resta d'1kg/habitant/any al 2030.

- No veiem mesures específiques per un canvi de model de producció, consum i de mercat necessàries per afrontar el repte de prevenció de residus que planteja la Directiva de Residus.
- Aquest articulat de possibles **excepcions** d'aplicació de la Jerarquia hi ha un **risc molt important** amb les excepcions que puguin comportar una variació en el compliment de la Jerarquia si es justifica per un enfoc diferent d'un ACV i que ho fa viable.
- Queda confosa la **prohibició de la destrucció** en abocador dels excedents no venuts de productes no peribles com ara tèxtils, joguines o aparells elèctrics, entre d'altres, llevat que aquests productes s'hagin de destruir d'acord amb una altra normativa o per protecció del consumidor i seguretat, però no diu res si es poden incinerar.
- En definitiva no s'hauria de posar al mercat cap producte que no sigues reutilitzable, reparable, fàcilment reciclable o compostable

2. Recollida separada i preparació per a la reutilització.

- No albirem accions per realitzar el canvi de model productiu i de mercat que planteja la Directiva 2018.
- En la majoria d'actuacions previstes es diu que “es fomentará, podrá i promourá” però no s'apliquen mesures, indicadors i objectius específiques per fer-ho.
- Haurien de ser complementades per objectius quantitius específics de reutilització per a cada material o producte, i un calendari d'implementació de les actuacions de com a màxim de 1'5 anys de la publicació de la Llei.
- No fa prioritari el sistema de recollida porta a porta sistemes no anònims
- La mesura d'un 20% de l'oferta de venda a granel o en envasos reutilitzables als comerços es insuficient. Caldria marcar objectius i mesures més ambiciosos i d'altres com prohibir les safates de plàstic o posar gravàmens importants en aquests embolcalls.
- S'hauria de garantir, com a mínim a l'inici i establir un calendari gradual, d'una línia d'envasos reutilitzables per a cada producte que es posi a la venda a cada establiment i establir l'estandarització dels envasos reutilitzables per tipus de beguda per facilitar el rentat, la logística i la reutilització..
- No es limiten les monodoses en hotelaria.
- No legisla ni preveu com reutilitzar productes i materials en bon estat que es poden reutilitzar directament sense cap operació de preparació (RAEEs, caixes, roba,...) que empreses poden cedir a d'altres operadors sense afany de lucre,...
- Positiu la prohibició del Bisfenol A, però deixa sense prohibir els altres Bisfenols S, F,B i els aftalats.

3. Pel que fa als residus orgànics: mesures insuficients:

- Hauria de posar-se un límit d'un màxim d'un 10% pel 2022 d'impropis a la brossa orgànica i reduir-ho gradualment.
- Objectiu específic del 75% mínim de recuperació dels bioresidus l'any 2025
- Als programes de gestió cal prioritzar la recollida de la brossa orgànica de qualitat
- Prioritzar el tractament dels bioresidus en plantes de compostatge aeròbiques amb criteris de proximitat i simplicitat
- Cal establir un certificat de qualitat del compost
- Els bioplàstics compostables (d'envasos i altres productes en substitució dels plàstics) es degraden amb més temps que la brossa orgànica, doncs no esta garantida la seva compostabilitat per això no

haurien de destinar-se a les plantes de compostatge i biometanització, caldria estudiar fer-ne instal·lacions específiques.

- Els bioplàstics, inclosos els biodegradables i compostables, han d'estar subjectes a la RAP.
- Positiu que no es pugui utilitzar el material bioestabilitzat com a fertilitzant

4.- Reducció de l'impacte de productes de plàstic d'un sol ús al medi ambient. Mesures insuficients:

- La prioritat hauria de ser la substitució màxima dels envasos d'un sol ús per la venda a granel i per envasos reutilitzables (begudes, làctics, iogurts, producte fresc, ..)
- El risc de les substitucions d'alguns plàstics per d'altres materials biodegradables o fustes, cartró, ... es que son igualment envasos d'un sol ús i cal reduir-los dràsticament, siguin plàstics o d'altres materials perquè també poden comportar impactes ambientals importants i usos innecessaris de recursos.
- Les mesures previstes per reduir les safates o altres embolcalls alimentaris son insuficients caldria prohibir les bosses de plàstic i altres embolcalls de plàstic d'un sol ús.

5.- Sistema de Dipòsit, Devolució i Retorn (SDDR)

- Positiu que s'incorpori a la Llei, però s'allarga en el temps i es limitat a uns pocs productes
- S'allarga el temps per aplicar-los tot i conèixer les nombroses experiències d'arreu (inclosa a Catalunya la prova a Cadaqués) i les recomanacions de la Directiva 2018 que demostren la viabilitat econòmica, ambiental i de compliment efectiu de la RAP. Caldria que s'apliqués en un màxim de 2 anys des de l'aprovació de la Llei
- Caldria que incorpori els brics i el vidre
- Caldria que s'incorporés també d'altres productes no envasos com: perillous domèstics, piles i fluorescents, aparells electrònics i d'informàtica.
- Caldria aplicar criteris i mesures concretes que afavorissin la reutilització d'envasos

6.- Responsabilitat estesa del productor. Aplicació insuficient:

- En diferents apartats veiem que no deixa clar que han d'assumir **el total** dels costos i la responsabilitat.
- En un termini màxim d'1'5 anys s'hauria d'aplicar la RAP a productes com: matalassos i voluminosos, tèxtil, higiene personal (tovalloletes, tamps, compreses, bolquers,...), càpsules de cafè, productes perillous domèstics, paper i cartró, burilles, joguines, encenedors, embarcacions recreatives ... entre d'altres possibles.
- Cal que l'administració estableixi les bases de les autoritzacions dels SCRAP de manera que s'apliquin criteris de bonificacions o penalitzacions. Aplicar preus als productes específics per mitjà d'eines com l'ecomodulació segons el disseny del producte: quan més eficient ambientalment menys pagarà i així aconseguir que s'apliqui l'ecodisseny als productes i que els productors posin al mercat productes reutilitzables, reparables, fàcilment reciclables (i amb materials reciclats) i sense substàncies perillous.
- Catalunya ha de marcar les condicions específiques per l'autorització dels sistemes de SCRAP i establir els criteris d'ecomodulació per garantir el paper que te la RAP en reduir els residus i les seves externalitats.
- Caldria incorporar al Real decret d'envasos que assumeixin també el 100% dels costos dels envasos triats als models de separació Humit-sec (Residu Mínim a Catalunya), ja que segons l'esborrany sols assumirien el 50%.

7.- Fiscalitat verda

Un cànon complex i que treu competències a Catalunya:

- Cànon no finalista que operarà com a impost o tribut cedit. I
- Anul·la el cànon que ja existeix a Catalunya fa gairebé dues dècades.
- Vulnera les competències de Catalunya ja que la gestió del cànon serà estatal i caldrà que entre els dos Governos estableixin el sistema de gestió i retorn del cànon.
- L'1 de gener del 2023 serà obligatori la seva aplicació a tot el territori de l'estat. Catalunya haurà de reclamar i dissenyar la seves competències per garantir la seva autonomia plena.
- Positiu que incorpori el cànon a la coïncineració de residus
- La seva aplicació es d'una gran complexitat: com la classificació del valor del cànon a pagar per moltes categories i a més preus diferents pels residus sortints de plantes de pretractament i dels residus de la fracció resta sense pretractament, entre d'altres.
- Es un impost no finalista, doncs no te el caràcter d'incentivar la prevenció i la recuperació dels residus
- Manté el mateix criteri que el cànon català, contrari a la jerarquia que marca la UE, ja que els residus incinerats paguen la meitat del cànon que els abocats. El cànon hauria de tenir el mateix cost per l'abocament que la incineració.
- Plantegem que el preu de cànon com a mínim hauria de ser la mitjana europea que es d'uns 120€/tn
- L'impost als envasos de plàstic no reciclat no es finalista. Te un import de 0,45€/tn. El considerem totalment insuficient, i a més també hauria de gravar els envasos de plàstic encara que continguin material reciclat

8.- Principi de proximitat

Aquest principi sempre es preveu des d'una òptica estatal, doncs limita les futures decisions en l'àmbit català.

9. Tractament finalista dels residus

Alguns aspectes positius però segons s'apliquin i es controlin:

- Es contempla la incineració i coïncineració de residus com a sistema de tractament finalista. No contempla, com a Catalunya on s'està preveient, un calendari de tancament de les incineradores actuals amb l'escenari de moratòria a noves instal·lacions per aquests dos anys.
- Positiu que no es permeti cremar la fracció vegetal agrícola .
- Que no es pugui destinar a incineració els residus susceptibles de reutilització i recuperació, es positiu, però cal recordar que a Catalunya es va aconseguir prohibir la incineració d'aquests residus després de presentar una ILP, però no s'està complint. Cal posar eines de transparència i traçabilitat rigoroses i clares.
- Important disposar de criteris i d'indicadors de traçabilitat dels residus sortints de les plantes

10.- Subproducte i fi de condició de residu

Hi ha el risc que també s'apliqui als CDRs o d'altres residus perillosos, no sotmesos a la normativa de residus, per a incinerar-los o exportar-los a d'altres països sense garanties de que es reciclin.

11.- Sòls contaminats

- Presenta una gran inseguretat jurídica i d'actuació donat que no queda clara l'assumpció dels costos en el cas que els propietaris dels sòls no es puguin trobar i responsabilitzar.
- No queda clar el sistema d'avaluació de risc ambiental i de salut, ni quins criteris i estàndards s'aplicaran perquè diuen que s'haurà de reglamentar.
- Caldria elaborar una guia d'avaluació del risc derivat de la contaminació del sòl que inclogués la perspectiva multifactorial de les disciplines associades i les condicions que haurien de complir les entitats habilitades per poder realitzar l'avaluació de risc.
- No es contempen els casos reiterats de sòls contaminats per abocaments i abocadors incontrolats en sol públic (com el cas dels abocadors de Cerdanyola de Can Carreras els afectats pel Centre Direccional, als quals l'ARC s'ha negat rotundament a declarar-los com a sòl contaminat).

Catalunya, 25 d'abril de 2022